

Migratie in Duitsland en Nederland

Door de hele geschiedenis van Nederland zijn er groepen van migranten naar Nederland gekomen. Ze kwamen uit allerlei delen van Europa en de wereld en vanwege verschillende redenen. Het is zeker geen fenomeen van de laatste honderd jaar dat er migranten naar Nederland en Duitsland komen.

In de 17^e eeuw kwamen bijvoorbeeld twee minderheidsgroepen naar de Republiek (zoals Nederland in die tijd heette): de Hugenoten en de Joden. De Hugenoten waren protestanten uit Frankrijk, die vanwege de niet meer geldende godsdienstvrijheid in Frankrijk naar de Republiek vluchtten. In Frankrijk zouden zij namelijk actief vervolgd worden, omdat de koning van Frankrijk het katholieke geloof het enige geloof van het land maakte. Protestantse kerken werden ook gesloopt, en de Hugenoten moesten zich tot het katholicisme bekeren. Ook groepen zoals Joden migreerden vanuit allerlei delen van Europa naar de Republiek, omdat zij in veel landen gediscrimineerd en buitengesloten werden door de inwoners van steden en dorpen. In de Republiek was op dat moment namelijk godsdienstvrijheid, wat betekent dat iedereen mocht geloven waarin hij of zij geloofde. Nederland was daarmee een veilig land voor deze twee groepen.

Na de Tweede Wereldoorlog kwamen echter de grootste migratiestromen op gang. Bijvoorbeeld door de dekolonisatie van Suriname en Indonesië, en door de gastarbeiders en

hun familie die naar Nederland kwamen. Op dit moment hebben bijna 25% van de inwoners van Nederland een migratieachtergrond, zoals in de onderstaande grafiek van het CBS terug te vinden is.

In de jaren zestig kwamen veel gastarbeiders uit Turkije en Marokko naar Nederland. Omdat in hun eigen landen niet veel werk was, konden ze geen geld verdienen. De levensomstandigheden in deze landen waren vaak ook slecht, en men kon in het Westen veiliger of beter wonen. In Nederland was na de wederopbouw van de schade van de Tweede Wereldoorlog veel welvaart ontstaan. Nederlanders wilden sommige banen niet meer doen, omdat ze die niet goed genoeg vonden. Ook waren het vaak banen die zwaar waren, zoals werken in de industrie en in fabrieken. De fabrieken kon geen werknemers meer vinden en daarom werden er overeenkomsten gesloten met overheden van bijvoorbeeld Turkije en Marokko om arbeiders naar Nederland te laten komen. In het decennium daarna kwamen veel familieleden van de gastarbeiders, die inmiddels in Nederland waren gebleven, naar Nederland in het kader van de gezinshereniging.

Indonesië werd in 1949 onafhankelijk van Nederland. Migranten uit Indonesië waren oorspronkelijk Nederlanders die na de onafhankelijkheid terugkwamen, of mensen van gemengde Europese-Aziatische afkomst. Ook hier geldt dat veel mensen uit Indonesië zijn geëmigreerd vanwege het feit dat Indonesië vroeger een kolonie van Nederland is geweest. Vanwege de politieke instabiliteit in het nieuwe land en het feit dat de economische vooruitzichten niet goed waren, emigreerden veel Indonesiërs naar Nederland.

Suriname werd na een referendum onder de Surinaamse bevolking in 1975 onafhankelijk van Nederland. Vroeger was het een kolonie van Nederland en waren er bijvoorbeeld plantages, waar producten als koffie en tabak werden verbouwd. In 1954 werd Suriname al een apart land binnen het Koninkrijk der Nederlanden, voor de echte onafhankelijkheid in 1975. De economie van Suriname was op dat moment erg slecht, en om werk te vinden en genoeg geld te kunnen verdienen, emigreerden veel Surinamers naar Nederland, waar het beter ging. Bovendien vond een aantal jaren later een militaire coup plaats, waardoor de situatie in het land onzeker werd. In totaal vertrokken ruim 350.000 Surinamers naar Nederland, dat is de helft van de huidige bevolking van Suriname.

Duitsers zijn sinds de 16^e eeuw lange tijd de grootste migrantengroep in Nederland geweest. Ze kwamen al eeuwenlang om te werken in Nederland. In het begin van de 20^e eeuw waren de migranten uit Duitsland vooral mensen die moesten vluchten voor de dienstplicht in de Eerste Wereldoorlog of voor vervolging door het nationaalsocialistische regime in de jaren 30. Na de oorlog kwamen er nog altijd veel Duitsers wonen in Nederland, bijvoorbeeld omdat zij in Nederland werken.

Migranten in Duitsland

Ook in Duitsland is er een geschiedenis van migratie, Duitsland wordt ook wel eens een “Einwanderungsland” genoemd. Meer dan 22% van de Duitsers heeft een migratieachtergrond, en percentage dat dus ongeveer vergelijkbaar met Nederland. Er zijn verschillende grote groepen migranten door de Duitse geschiedenis heen, die uit verschillende gebieden kwamen en verschillende redenen hadden om naar Duitsland te komen.

Na de Tweede Wereldoorlog verloor Duitsland een groot deel van zijn grondgebied in Oost-Europa (oostelijk van de Oder). Daardoor moesten vele Duitsers, die in de verloren gebieden woonden, onder druk van de nieuwe landen, zoals de Sovjet-Unie of Polen, de gebieden waar zij eerst woonden, verlaten. Deze zogenaamde *Heimatvertriebene*, waarvan er ruim 12 miljoen waren, werden uit de oude Duitse gebieden verdreven en kwamen naar Duitsland.

Vanaf de jaren '50 kwamen er naar de BRD, maar later ook naar de DDR, gastarbeiders uit het Middellandse Zeegebied, om in Duitsland te komen werken. Zij hadden in hun eigen land geen uitzicht op een baan en in Duitsland waren er betere werk- en levensomstandigheden. Net zoals in Nederland kwamen gastarbeiders vooral om in de industrie te werken, omdat daar veel vraag naar was en de Duitsers dit werk vaak niet meer wilden doen. Migrant uit Turkije kwamen bijvoorbeeld vooral nadat Duitsland in 1961 een verdrag afsloot met het land om gastarbeiders naar Duitsland te halen. Zij bleven in Duitsland wonen nadat bleek dat de gastarbeiders langer nodig waren dan gedacht, terwijl het idee eerst was dat zij na een tijdje weer terug naar Turkije zouden gaan. Omdat de gastarbeiders in Duitsland bleven wonen, mochten ze daarna ook hun familie naar Duitsland brengen.

Tijdens de vluchtelingencrisis van 2015 nam Duitsland veel migranten uit Syrië op. De Arabische Lente in het Midden-Oosten, waarin in veel landen regimes omver werden geworpen en democratische regeringen werden geïnstalleerd (bijvoorbeeld in Tunesië en Egypte), kwam ook naar Syrië, waar president Assad de leiding had. De protesten en opstanden zorgden uiteindelijk voor de Syrische Burgeroorlog. Het land raakte verdeeld tussen de Syrische regering, IS, en allerlei andere groepen en er was veel onrust in het land. Daardoor verlieten veel Syriërs hun land om naar Europa te migreren. In Europa (en Duitsland) was er immers vrede en geen oorlog. Er zijn inmiddels bijna 800.000 Syriërs in Duitsland (in vergelijking met 2009: 30.000).